

Вимоги до ведення органічного бджільництва

1. Походження, розмноження та відтворення тварин

1.1. Походження тварин

Слід віддавати перевагу місцевим екотипам бджоли медоносної (*Apis mellifera*).

Ст 8
Пост ЄК
889/08

1.2. Відтворення пасіки неорганічними бджолами

Дозволяється заміняти не органічними бджолиними матками і роєм 10% маток і рою на рік, **за умови, що** матки і робочі бджоли поміщаються у вулики з стільниками або вошиною, які мають органічне походження.

Ст 47
Пост ЄК
889/08

Уповноважений орган влади може надавати тимчасові дозволи на відтворення пасік неорганічними бджолами **лише у випадку високої смертності бджіл**, спричиненої проблемами зі здоров'ям або катаклізмами **за відсутності** можливості використання бджіл з органічних пасік.

2. Умови утримання тварин

2.1. Вимоги до розміщення пасік

Пасіки слід розміщати в місцях, які можуть забезпечити джерела нектару і пилку, що **у радіусі 3 км від пасіки** складаються в основному з органічно вирощених культур та випадкової рослинності (дикоросів) або лісів чи культур, які не є органічно вирощуваними, але до яких застосовуються методи незначного впливу на довкілля.

Ст 19
Пост ЄК
889/08

Зазначені вище вимоги не стосуються місць, де відсутнє цвітіння або де бджоли знаходяться у стані спокою.

Пасіки повинні розміщатися на достатній відстані від джерел, які можуть викликати забруднення продуктів бджільництва або погіршення здоров'я бджіл;

Ст 78
Пост ЄК
889/08

Зона розташування пасіки **реєструється** (на карті відповідного масштабу з переліком місць розташування вуликів), а вулики **ідентифікуються**. Сертифікаційний орган слід в узгоджений термін інформувати про переміщення пасік.

2.2. Вимоги до вуликів

Вулики повинні виготовлятися в основному **з природних матеріалів**, які не створюють загрози забруднення довкілля або сільськогосподарської продукції. В них можна використовувати **лише природні продукти**, такі як прополіс, віск і рослинні олії.

Ст 13
Пост ЄК
889/08

2.3. Вимоги до бджолиного воску

Ст 13
Пост ЄК
889/08

Бджолиний віск для нових сімей має бути вироблений у органічних підрозділах та відповідно не забруднений речовинами, які не дозволені до використання в органічному виробництві.

2.4. Використання неорганічного бджолиного воску

Ст 44
Пост ЄК
889/08

Для створення нових пасік або під час перехідного періоду використання неорганічного бджолиного воску дозволяється **лише у наступних випадках**:

- a) бджолиний віск з органічних господарств відсутній на ринку;
- b) доведено, що він не забруднений речовинами, які не дозволені до використання в органічному виробництві; а також
- c) за умови його походження з вуликів.

3. Відгодівля та корми

Ст 19
Пост ЄК
889/08

2.5. Походження кормів для бджіл

В кінці продуктивного сезону у вуликах слід залишати достатні для зимівлі запаси меду і пилку.

2.6. Особливості підгодівлі бджіл

Ст 47
Пост ЄК
889/08

Підодівля бджолиних сімей дозволяється лише якщо виживання бджіл є під загрозою у зв'язку з кліматичними умовами, і **лише в термін** між останнім відкачуванням меду і за 15 днів до початку наступного періоду медозбору. Дозволяється годувати бджіл органічним медом, органічним цукровим сиропом або органічним цукром.

Уповноважений орган влади може дозволяти годівлю бджіл органічним медом, органічним цукром або органічним цукровим сиропом **лише у випадку довготривалих виняткових погодних умов або катаклізмів**, які перешкоджають виробництву нектару.

4. Лікування та здоров'я

4.1. Особливості догляду за бджолами

См 23
Пост ЄК
889/08

Заборонене таке хірургічне втручання, як **обрізання крил** у бджолиних маток.

Забороняється **знищення бджіл** у стільниках як спосіб, пов'язаний зі збиранням продукції бджільництва.

4.2. Профілактика захворювань

Застосування хімічно синтезованих традиційних ветеринарних лікарських препаратів або антибіотиків з профілактичною метою **заборонене**.

См 24
Пост ЄК
889/08

Дозволяється застосовувати фізичні методи для дезінфекції пасік, наприклад, пару або відкритий вогонь.

З метою захисту рамок, вуликів і стільників, зокрема, від шкідників, дозволяється використовувати лише родентициди (тільки для застосування у пастках) і відповідні продукти, **зазначені у Додатку II**.

4.3. Лікування у випадку хвороби чи зараження сімей

См 25
Пост ЄК
889/08

Якщо, незважаючи на усі профілактичні заходи, сім'ї захворіли або заражені паразитами, необхідно **негайно розпочати їх лікування** і, за необхідності, сім'ї слід **ізолювати**.

Ветеринарні лікарські препарати можуть використовуватися в органічному бджільництві лише якщо таке використання дозволене у відповідній країні-учасниці.

У випадку зараження кліщем *Varroa destructor* **можуть застосовуватися такі речовини**, як: мурашина кислота, молочна кислота, оцтова кислота і щавелева кислота, а також ментол, тимол, евкалиптол або камфора.

Якщо лікування проводиться хімічно синтезованими традиційними препаратами (за винятком тих, що згадувалися в попередньому параграфі), в цей період сім'ї, до яких застосовується лікування, **слід ізолювати**, а увесь віск замінити воском з органічного бджільництва. В подальшому до цих сімей застосовується **перехідний період**.

Знищення розплоду трутнів дозволяється лише для запобігання розповсюдженню кліща *Varroa destructor*.

Увага! У випадку необхідності застосування ветеринарного лікарського препарату **слід чітко зазначити** тип продукту, в тому числі активну діючу речовину, а також діагноз, дозування, метод введення препарату, тривалість лікування і необхідний період відвикання, та **передати цю інформацію** органу контролю або контролюючій інстанції **до реалізації** продуктів як органічних.

См 78
Пост ЄК
889/08

5. Виробництво та переробка

5.1. Вимоги до відкачування меду

В ході відкачування меду **забороняється застосовувати** хімічно синтезовані репеленти. Також забороняється відкачувати мед зі стільників з розплодом.

Інформація про виймання рамок і відкачування меду заноситься до журналу пасіки.

Ст 13, 78
Пост ЄК
889/08

5.2 Паралельне виробництво в бджільництві

Якщо це необхідно з метою забезпечення можливості для певного господарства започаткувати або підтримати органічне виробництво за наявності кліматичних, географічних або структурних обмежень, з метою запилювання **оператор може мати органічні і не органічні бджільницькі підрозділи в одному господарстві за умови виконання усіх правил органічного виробництва, за винятком положень щодо розміщення пасік.**

У цьому випадку продукт **не може реалізовуватися як органічний.**

Ст 18
Пост ЄК
889/08

5.3. Вимоги до обладнання та посуду, що застосовується в процесі виробництва

Спори, обладнання та посуд мають піддаватися належному очищенню і дезінфекції задля запобігання перехресному інфікуванню і утворенню носіїв хвороб.

4 **Зверніть увагу!** Лише продукти, перелік яких міститься **у Додатку VII**, можуть застосовуватися для очищення і дезінфекції споруд, загонів і посуду для тварин.

Ст 23
Пост ЄК
889/08

Додатки до Постанови (ЄК), що згадуються у Вимогах

ДОДАТОК II

Пестициди – продукти для захисту рослин, згадані у Статті 5(1)

Примітка:

А: дозволено згідно з Постановою (ЄЕС) № 2092/91 і перенесено Статтею 16(3)(с) Постанови (ЄС) №834/2007

Речовини рослинного і тваринного походження

Дозвіл	Найменування	Опис, вимоги до складу, умови застосування
А	Бджолиний віск	Застосовується при обрізці

ДОДАТОК VII

Продукти для чищення і дезинфекції згідно зі Статтею 23(4)

Продукти для чищення і дезинфекції будівель і споруд для тваринництва:

- калієве та натрієве мило
- вода та пара
- вапняне молоко
- вапно
- негашене вапно
- гіпохлорит натрію (наприклад, як рідкий відбілювач)
- каустична сода
- каустичний поташ
- перекис водню
- натуральні есенції рослин
- цитринова, надоцтова кислота, мурашина, молочна, щавелева та оцтова кислота
- спирт
- азотна кислота (обладнання для молочного господарства)
- фосфорна кислота (обладнання для молочного господарства)
- формальдегід
- продукти для чищення і дезинфекції для дійок та обладнання для доїння
- карбонат натрію